

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro ir Lietuvos
Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2008 m. birželio 26 d.
įsakymu Nr. ISAK- 1872 / A1-209

PLANTACINĖS IR NEMEDIENINĖS PRODUKCIJOS ŪKIO TECHNOLOGO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S562103.
3. Suteikiama kvalifikacija – technologas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Šis Standartas – pagrindas aukštųjų neuniversitetinių studijų programai rengti.

5.2. Asmuo, sėkmingai baigęs Standarto reglamentuojamą plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo rengimo programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: plantacijų projektavimas ir įveisimas; plantacijų auginimas, priežiūra ir produkcijos ruošą; nemedieninės miško produkcijos ruošą ir perdirbimas natūraliose miško ekosistemose; plantacinės ir nemedieninės miško produkcijos verslo organizavimas.

5.3. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologas dirba plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio organizavimo versle, savo įsteigtoje ar kitose įmonėse, konsultuoja ūkininkus ir miškų savininkus, neturinčius pakankamų žinių šioje srityje.

5.4. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologas naudojami plantacijų įrengimui, auginimui, priežiūrai, plantacinės ir nemedieninės produkcijos ruošai bei perdirbimui reikalingomis mašinomis, įrengimais, įrankiais ir medžiagomis. Naudojami mokslinė ir techninė literatūra, taikomosios informacinės technologijos; turi saugaus darbo organizavimo, teisės, vadybos, rinkodaros žinių; moka bendradarbiauti su pavaldiniais ir aukštesnių institucijų darbuotojais, verslo partneriais.

5.5. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologas savo veikla siekia užauginti ir realizuoti plantacinę ir nemedieninę miško produkciją.

5.6. Sėkmingą plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo darbą lems šios asmeninės savybės: aktyvumas, kūrybiškumas, organizuotumas, komunikabilumas.

6. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo tikslas – projektuoti, įrengti ir auginti įvairios paskirties plantacijas, organizuoti nemedieninių miško produktų ruošą ir perdirbimą natūraliose miško ekosistemose.

7. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo pasirengimui ir tolesniam darbui ugdomi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. bendravimas gimtąja ir užsienio kalba;
- 9.2. kompiuterinis raštingumas;
- 9.3. verslumas;
- 9.4. individualus ir komandinis darbas.

10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:

10.1. Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.

10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:

10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;

10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.

10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.

**PLANTACINĖS IR NEMEDIENINĖS PRODUKCIJOS ŪKIO TECHNOLOGO VEIKLOS
SRITYS IR KOMPETENCIJOS**

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Plantacijų projektavimas ir įveisimas	1.1. Įvertinti infrastruktūros tinkamumą ūkininkavimui 1.2. Parengti plantacijos projektą 1.3. Taikyti plantacijos įveisimo technologijas
2. Plantacijų auginimas, priežiūra ir produkcijos ruošą	2.1. Auginti plantacinius želdinius 2.2. Parinkti plantacinių želdinių priežiūros technologijas 2.3. Taikyti augalų apsaugos priemones 2.4. Parinkti plantacinės produkcijos ruošos ir perdirbimo technologijas
3. Nemedieninės miško produkcijos ruošą ir perdirbimas natūraliose miško ekosistemose	3.1. Įvertinti miško išteklius 3.2. Organizuoti nemedieninės produkcijos paruošas 3.3. Planuoti natūralių nemedieninės produkcijos išteklių apsaugos ir gausinimo priemones 3.4. Įvertinti produkcijos kokybę
4. Plantacinės ir nemedieninės miško produkcijos verslo organizavimas	4.1. Įvertinti verslo aplinką 4.2. Vadovauti darbams ūkyje (įmonėje)

Plantacinės ir nemedieninės produkcijos ūkio technologo rengimo standarto
2 priedas

PLANTACINĖS IR NEMEDIENINĖS PRODUKCIJOS ŪKIO TECHNOLOGO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
1. Plantacijų projektavimas ir įveisimas	1.1. Įvertinti infrastruktūros tinkamumą ūkininkavimui	Aplinkos veiksniai: klimatiniai; edafiniai. Žemių našumas.	1.1.1. Įvertinti aplinkos veiksnių tinkamumą plantaciniams želdiniams 1.1.2. Įvertinti ūkio teritorijos geografinę padėtį ir tinkamumą plantacijoms įrengti 1.1.3. Įvertinti ūkininkavimo ekonomines prielaidas 1.1.4. Apibrėžti Lietuvos ir ES agrarinės politikos principus	Įvertintas aplinkos veiksnių tinkamumas plantaciniams želdiniams. Parinktas ūkinės veiklos pobūdis. Paašikinti Lietuvos ir ES agrarinės politikos principai.
	1.2. Parengti plantacijos projektą	Plantacijų rūšys: kalėdinių medelių; energetinių; dekoratyvinių augalų; maistinių ir vaistinių; trumpos, vidutinės ir ilgos apyvartos medienai ir kt. Geodeziniai instrumentai. Planinė medžiaga.	1.2.1. Numatyti ir parinkti plantacijų rūšį 1.2.2. Parinkti plantacinių želdinių asortimentą 1.2.3. Žinoti plantacinių augalų biologiją 1.2.4. Parengti teritorijos planinę medžiagą 1.2.5. Parengti ūkinių priemonių įvairios paskirties plantacijose projektą 1.2.6. Įvertinti ekonomines projekto įgyvendinimo sąlygas ir priemones	
	1.3. Taikyti plantacijos įveisimo technologijas	Įveisimo darbai: dirvos paruošimas; sėjimas;	1.3.1. Parinkti tinkamiausius žemės dirbimo būdus	Apibūdinti tinkamiausi žemės

2. Plantacijų auginimas, priežiūra ir produkcijos ruošimas		<p>paruošimas; sėjimas; vegetatyvinis dauginimas; sodinimas. Sėklos. Sodmenys: sėjinukai, sodinukai, augūnai.</p>	<p>1.3.2. Organizuoti sėjimo, sodinimo ir vegetatyvinio dauginimo darbus 1.3.3. Įvertinti plantacijos įveisimo darbus 1.3.4. Parinkti tinkamiausius žemės dirbimo būdus</p>	<p>tinkamiausi žemės dirbimo būdai. Įvertinta sodmenų kokybė. Įvertintas sodmenų prigijimas.</p>
	2.1. Auginami želdiniai	<p>Ūkininkavimo metodai: ekologinis; intensyvus; integruotas. Auginimo technologijos: dekoratyvinių augalų; techninių augalų; maistinių ir vaistinių augalų.</p>	<p>2.1.1. Analizuoti ir įvertinti plantacijų želdinių auginimo ir formavimo mokslinius pagrindus 2.1.2. Parinkti ir taikyti ekologinio, intensyvaus ir integruoto ūkininkavimo metodus 2.1.3. Taikyti želdinių auginimo technologijas</p>	<p>Parinktas ūkininkavimo modelis. Paašškinti įvairių plantacijų auginimo metodai ir technologijos.</p>
	2.2. Parinkti plantacijų želdinių priežiūros technologijas	<p>Techninė įranga: traktoriai; žemės dirbimo mašinos; padargai. Mašinos ir mechanizmai: piktžolių naikinimo; laistomosios sistemos; tręšimo mašinos ir kt. Želdinių priežiūra ir formavimas: sodinių kultūrų; dekoratyvinių augalų; techninių augalų.</p>	<p>2.2.1. Išmanyti piktžolių naikinimo, želdinių laistymo ir tręšimo technologijas 2.2.2. Parinkti želdinių priežiūros technologinio proceso įgyvendinimo laiką ir būdą 2.2.3. Parinkti želdinių priežiūros mechanizmus 2.2.4. Taikyti želdinių formavimo būdus ir priemones 2.2.5. Žinoti saugaus darbo su mašinomis ir mechanizmais būdus</p>	<p>Paašškinti želdinių priežiūros ir formavimo būdai ir priemonės Apibūdinti mechanizmai naudojami želdinių priežiūros darbams plantacijose. Sudarytos želdinių priežiūros technologinės schemos ir kortelės. Įvertinta želdinių priežiūros darbų kokybė. Paašškinti saugaus darbo reikalavimai prižiūrint ir formuojant želdinius.</p>

	2.3. Taikyti augalų apsaugos priemones	Augalų kenkėjai: vaisių ir sėklų; šaknų; daigų ir žėlinių; spyglius ir lapus graužiantys; vaisinių ir uoginių kultūrų. Augalų ligos: infekcinės; neinfekcinės. Apsaugos metodai: biologinis; mechaninis; cheminis.	2.3.1. Nagrinėti kenkėjų ir ligų sukėlėjų morfologiją bei ekologiją 2.3.2. Vertinti želdinių būklę 2.3.4. Parinkti augalų apsaugos būdus ir priemones 2.3.5. Taikyti saugaus darbo dirbant su kenksmingomis medžiagomis reikalavimus	Atpažinti augalų kenkėjai ir ligos. Parinktos ir pritaikytos augalų apsaugos priemonės. Numatytos ir apibūdintos apsaugos priemonės dirbant su kenksmingomis medžiagomis. Numatyti ir apibūdinti cheminių augalų apsaugos priemonių likučių bei technikos nukenksminimo būdai.
3. Nemedieninės miško produkcijos ruoša ir perdirbimas	3.1. Įvertinti miško išteklius	Miškų inventorizacija: sklypinė; atrankinė. Nemedieniniai miško produktai: miško uogos,	2.4.1. Numatyti plantacinės produkcijos ruošos būdus 2.4.2. Parinkti produkcijos pirminio apdorojimo, pakavimo ir laikymo būdus 2.4.3. Nustatyti produkcijos prekinę vertę 3.1.1. Pažinti vaisinius, uoginius ir vaistinius miško augalus, grybus 3.1.2. Apibrėžti ekosistemų funkcionavimo dėsningumus	Parengtas ir pakomentuotas produkcijos ruošos planas. Parinktas produkcijos pirminio apdorojimo, pakavimo ir laikymo būdas. Atpažinti vaisiniai, uoginiai ir vaistiniai augalai, grybai. Paiškinti

natūraliose miško ekosistemose		vaisiai; grybai; vaistiniai augalai; laukinė gyvūnija; žaliava biokurui ir kt.	3.1.3. Vykdyti nemedieninių išteklių monitoringą	ekosistemos darnaus vystymosi principai. Atlikta nemedieninių išteklių apskaita.
	3.2. Organizuoti nemedieninės produkcijos paruošas	Laukinės augalijos rinkimas: miško uogų; grybų; vaistinių augalų; techninių augalų ir kt. Miško naudojimas: pagrindinis; tarpinis. Žaliava biokurui.	3.2.1. Žinoti subalansuoto ir daugiatišklio miško naudojimo reikalavimus 3.2.2. Planuoti natūralių išteklių naudojimą ir apsaugą 3.2.3. Nagrinėti pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų būdus 3.2.4. Organizuoti žaliavos biokurui gamybą	Parengtas nemedieninių miško produktų naudojimo projektas. Apibūdinti pagrindinio kirtimo būdai, medynų ugdymo rūšys. Nustatyti žaliavos biokuro gamybai ištekliai. Paašškinta biokuro gamybos technologija.
	3.3. Planuoti natūralių nemedieninės produkcijos išteklių apsaugos ir gausinimo priemones	Žmonių lankymosi miške reikalavimai: teisės ir pareigos; priešgaisrinė apsauga. Neteisėtas nemedieninių miško produktų naudojimas. Saugomos teritorijos miškuose.	3.3.1. Žinoti laukinės augalijos, gyvūnijos apsaugos reikalavimus 3.3.2. Taikyti biologinės įvairovės išsaugojimo ir gausinimo priemones 3.3.3. Nagrinėti nemedieninių išteklių naudojimo tvarką saugomose teritorijose 3.3.4. Numatyti medienos kuro pelenų naudojimą kompensuojamam miško ir plantacijų trešimui	Paašškinta ūkinė ir kita žmogaus veikla, turinti poveikį aplinkai. Paašškintos biotopus tausojančios ruošos technologijos. Įvertinta padaryta žala natūralioms miško ekosistemoms.
	3.4. Įvertinti produkcijos kokybę	Techniniai reikalavimai: gaminiams;	3.4.1. Klasifikuoti produkciją pagal ES kokybės standartus	Paašškinti produkcijai keliami

4. Plantacinės ir nemedieninės miško produkcijos verslo organizavimas	4.1. Įvertinti verslo aplinką	reikalavimai: gaminiams; žaliavai; sodmenims. Kokybės klasifikavimas. Norminiai aktai. Išorinė verslo aplinka: teisinė; technologinė; ekonominė; socialinė ir kultūrinė. Vidinė verslo aplinka: infrastruktūra; gamybos išteklių; finansiniai išteklių; žmonių išteklių; verslo reglamentai. Paklausa. Pasitula.	3.4.2. Žinoti techninius reikalavimus žaliavai ir gaminiams	produkcijai keliami reikalavimai. Įvertinta produkcijos kokybė.
	4.2. Vadovauti darbams ūkyje (įmonėje)	Ūkio (įmonės) veikla: planavimas; organizavimas; kontrolė. produkcijos apskaita. Finansinė veikla: finansiniai išteklių; sąmatos; buhalteriniai dokumentai.	4.1.1. Žinoti LR ūkio (įmonės) steigimo ir organizavimo teisinius pagrindus 4.1.2. Įvertinti verslo aplinkos privačius ir trūkumus 4.1.3. Parengti verslo planą	Atlikta verslo aplinkos tyrimo analizė. Prognozuotos verslo galimybės ir parengtas ūkio (įmonės) verslo planas.
			4.2.1. Planuoti įmonės veiklą 4.2.2. Taikyti gamybos organizavimo principus 4.2.3. Atlikti plantacinės ir nemedieninės produkcijos gaminių apskaitos procedūras 4.2.4. Vertinti įmonės veiklą ir priimti valdymo sprendimus 4.2.5. Parinkti bendravimo ir bendradarbiavimo būdus	Parengtas ūkio veiklos planas. Atlikta ūkio veiklos analizė. Atlikta pagamintos plantacinės ir nemedieninės produkcijos apskaita. Apskačiuotas atlyginimas už

			4.2.6. Žinoti ūkio (įmonės) buhalterinę apskaitą	atliktus darbus. Išrašyti produkcijos pardavimo dokumentai. Parengti ūkio buhalterinės atskaitomybės dokumentai.
--	--	--	--	--
